

τεχνίτου τούτου βασιλέως, ὁ δὲ, ὄν καὶ παριστᾶ ἡ παροῦσα εἰκονογραφία, τὴν αἴθουσαν, τὸ μαγειρεῖον, τὸ ἐστιατόριον καὶ τὸν κοιτῶνα τοῦ μεγάλου Πέτρου· τὰ δὲ ἐν τῷ θαλάμῳ τούτῳ ἐπιπλα, σωζόμενα μέχρι σήμερον, ἦσαν ὀγκώδης ξύλινος τράπεζα, ὁμοία μεγάλη κλίμαξ, τρία θρονία ἔχοντα ξυλίνην ῥάχην καὶ τρίγωνα ξύλινα καθίσματα, ὑπέρογκας τις θερμάστρα, ἐν ἐρμάριον, καὶ μία κλίνη, ἐὰν δύναται τις νὰ ὀνομάσῃ οὕτω, μίαν σανίδα τεθειμένην ἐπὶ μιᾶς ἄλλης ἐντὸς εἴδους τινος σκάφης· ταῦτα δὲ πάντα εἶναι μαῦρα ἐκ τῆς παλαιότητος, σκωληκόδωρωτα καὶ σσηπότα ὑπὸ τοῦ χρόνου· ἀλλ' ἡ ἀνάμνησις τοῦ μεγάλου Πέτρου παριστᾶ εἰς τὰ ὄμματα ὄλων τῶν περιηγητῶν τὴν πενιχρὰν ταύτην οἰκίαν ὡς ἱερὸν ναὸν τῆς μεγαλοφυΐας σπανιστάτων τινῶν μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ ἐξηγεῖ σαφῶς τὴν ἐπὶ τοῦ μνημείου τούτου Ὁλλανδικὴν ἐπιγραφὴν λέγουσαν «οὐδὲν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν μικρόν·» διάφοροι ἄλλαι ἐπιγραφαὶ διαφόρων ἡγεμόνων καὶ ἄλλων ἐνδόξων περιηγητῶν κατακαλύπτουσι τὴν πενιχρὰν ταύτην οἰκίαν τοῦ χωρίου Σααρδάμ.

Ὁ ἐν μακαριᾷ τῇ λήξει Ἀλέξανδρος, ἐλθὼν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο ἐν ἔτει 1814, ἐνησμενίσθη νὰ θέσῃ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ αὐτοκρατορικῶν χειρῶν ἄνωγι τῆς

θερμάστρας τῆς οἰκίας ταύτης πλάκα ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὑπῆρχε Λατινιστὶ ἐγκεχαραγμένη χρυσοῖς γράμμασιν ἡ ἐξῆς ἐπιγραφὴ. «Petro Magno Alexander I. benedictus Imperator, hanc lapidem ipse posuit.» ἤτοι, «Πέτρῳ τῷ «μεγάλῳ Ἀλέξανδρος ὁ Α΄, ὁ εὐλογημένος Αὐτοκράτωρ, τὸν λίθον τοῦτον αὐτὸς τέθηκε».

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΕΡΕΘΙΣΙΜΟΤΗΤΟΣ.

Ἐκ τῶν κυριωτέρων μεταξὺ τῶν ζώων καὶ φυτῶν διαφορῶν εἶναι καὶ τὸ ὅτι, τὰ μὲν ζῶα ἔχουσιν αὐτόματον μεταβατικὴν κίνησιν καὶ αἰσθήσεις, τὰ δὲ φυτὰ στεροῦνται τοιούτων ἰδιοτήτων. Μόλον τοῦτο καὶ μεταξὺ τῶν φυτῶν ὑπάρχουσι τινὰ τὰ ὅποια εἶναι κατὰ πάντα λόγον περιέργα, ὡς δεικνύοντα ἐπίσης μεταβατικὴν κίνησιν, καθότι ἀπομακρύνονται ἐκ τοῦ τόπου ὅπου ἐφυτεύθησαν· τοιοῦτον φυτὸν εἶναι, λόγου χάριν, ἐκεῖνο ἐξ οὗ λαμβάνομεν τὸ σαλέπιον (salep) τὸ ὅποιον μεταβαίνει ἀπὸ τόπον εἰς τόπον· ἄλλων δὲ τινῶν τὰ φύλλα, ἢ τὰ ἄνθη ἐπιδεικνύουσι κίνησιν, ἧς ἔνεκα λογίζονται ἐρεθισιμότητος τινος εὐμοιροῦντα. Τὰ δὲ φυτὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς ἐπιβροῆς τοῦ ἡλίου ἀνοίγουσι τὰ ἄνθη αὐτῶν, ἐγεί-

ρονται, και άνυψοῦσι τὰ φύλλα, μετὰ δὲ τὴν τοῦ ἡλίου δύσειν καὶ τὰ φύλλα λαμβάνουσιν ἄλλην τινα θέσιν, καὶ τὰ ἄνθη κλείονται καὶ στρέφουσι πρὸς τὰ κάτω· τὸ δὲ φαινόμενον τοῦτο καλεῖται Ὑπνος τῶν φυτῶν· ἅπαντα τὰ φυτὰ δὲν ἐγείρονται τὴν αὐτὴν ὥραν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἀλλ' ἄλλα τινα ταχύτερον τῶν ἄλλων· τοῦτο δὲ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν πλειότερον ἢ ὀλιγότερον ἐρεθισμόν τὸν παρὰ τοῦ ἡλίου εἰς αὐτὰ ἐμποιοῦμενον.

Τὴν ἐρεθισιμότητα παρατηροῦμεν ἐπὶ τῶν ἐξῆς φυτῶν.

Σχεδὸν ἅπασαι αἱ λεγόμεναι Ἀκάκαια (Mimosae) εἶναι εὐερέθιστοι, δηλαδὴ διὰ τῆς ἐπιβρόχης τοῦ ἡλίου παρατηροῦμεν ἐπὶ τῶν φύλλων αὐτῶν, διαφόρους κινήσεις· τούτων δὲ ἡ πλέον εὐαίσθητος εἶναι ἡ Mimosa Sensitiva Ἀκακία εὐαίσθητος· τὸ φυτὸν τοῦτο, αὐτομάτως φερόμενον εἰς τὴν Βρασιλίαν, παριστᾷ κομψὸν δενδρίδιον φέρον εὐωδέστατα ἄνθη. Ἐκαστον φύλλον σύγκειται ἐκ πλήθους μικρῶν φυλλιδίων, τὰ ὅποια μετὰ τὴν δύσειν τοῦ ἡλίου πρὸς τὰ κάτω κλίνουσι, καὶ μετὰ τὴν ἀνατολὴν αὐτοῦ πρὸς τὰ ἄνω ὑψοῦνται. Ἄμα προσψαυσθῆ φυλλιδίον τι καταπίπτει οὗτος ὁ κλόνος, καὶ μετὰ τινα ἡσυχίαν πάλιν ὑψοῦται. Τὴν αὐτὴν εὐαίσθησιν δεικνύει τὸ φυτὸν τοῦτο πρὸς σφοδρὸν ἄνεμον, ἢ ῥαγδαίαν βροχὴν· ἀφ' οὗ δὲ τὰ φύλλα πρὸς τὰ κάτω ἐκκλίνουσι, γίνονται οἱ μίσχοι τῶν φύλλων τόσον σκληροὶ, ὥστε διαθλῶνται ἅμα θελήσῃ τις νὰ ὑψώσῃ αὐτὰ μετὰ βίας.

Ὅμοια φαινόμενα παρατηροῦμεν ἐπὶ τῆς λεγομένης Ἀγνής ἢ Σεμνῆς (Acacia casta ἢ pudica) τούτου τοῦ φυτοῦ τὰ φύλλα εἶναι δίχροα, δηλαδὴ ἐπὶ μὲν τῆς ἄνω ἐπιφανείας τῶν φύλλων, τούτων εὐρίσκονται μικραὶ λευκαὶ κηλίδες, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἰδιαιτέρος μηχανισμὸς ἐλατηρίων· ἐὰν, λόγου χάριν, μία τῶν κηλίδων τούτων διὰ τινος αἰχμηροῦ σώματος, οἷον βελόνης, ἐγγιχθῆ, τίθεται ὄλον τὸ φυτὸν εἰς τρέμηράν τινα κίνησιν, ἣτις μόνον μετὰ ἰκανὴν τινα ὥραν καὶ ἡσυχίαν παύει. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ φυτὸν τοῦτο κατὰ πᾶσαν ξένην προσβολὴν ταραττεται, ὠνομάσθη σεμνή, ἢ ἀγνή. Casta, ἢ Pudica.

Ἄλλοτερον δὲ εἶδος περιέρχον φυτὸν εἶναι τὸ Hdijssarum gyrans· τὸ φυτὸν τοῦτο φέται μὲν εἰς τινα

τῆς Ἀμερικῆς μέρη· τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ εὐρίσκονται εἰς παντοτινὴν κίνησιν. Ἄμα ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος ἀνυψοῦνται ταῦτα ἐκ τῆς πρότερον κρεμαμμένης θέσεως, τὴν ὁποίαν τὴν νύκτα δεικνύουσι, καὶ ἡ ἀνύψωσις τῶν φύλλων γίνεται μέχρι τῆς μεσημβρίας. Ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρίας ἀρχεται ἡ τῶν φύλλων κατάβασις διαρκοῦσα μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Ἐπειδὴ δὲ τὸ δένδρον τοῦτο ἔχει χιλιάδας φύλλων, καὶ ἐπειδὴ ἕκαστον φύλλον ἐκτελεῖ τὰς αὐτὰς, ὡς εἰπομεν, κινήσεις, παρουσιάζεται περιεργότατον φαινόμενον τῆς φύσεως, δηλαδὴ βλέπει τις διαρκῶς τὰς τῶν φύλλων τούτων ποικιλοτάτας κινήσεις. Ἐπὶ τῆς κινήσεως ταύτης ἔχει, ὡς φαίνεται, ὁ ἥλιος ἐπιβρόχην, καθότι, ἂν τυχὸν μεταξὺ τῆς ἡμέρας ὁ ἥλιος σκοτισθῆ, παύουσιν αἱ τῶν φύλλων κινήσεις, μέχρις οὗ ὁ ἥλιος ἀναφανῆ· αὐτὸ δὲ τοῦτο συμβαίνει ἂν τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ φυτὸν εὐρίσκεται, σκοτισθῆ διὰ μιᾶς.

Εἰς τὴν τάξιν τῶν πλέον εὐαίσθητων φυτῶν ἀνήκει καὶ ἡ Εὐαίσθητος Πτέρις Onoclea sensibilis, φερόμενη εἰς τὴν Βιργινίαν καὶ τὴν δυτικὴν Ἰνδίαν· τοῦτο τὸ φυτὸν δὲν ὑποφέρει τὴν δι' ἀνθρωπίνου χειρὸς πρόσψαυσιν, καθότι ἄντις θλίψῃ, ἢ ἐγγίξῃ ἐν φύλλον τοῦ φυτοῦ, ὀλόκληρον τὸ φυτὸν μαραίνεται τὴν ἐπιούσαν.

Εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ὑπάρχει μικρὸν τι φυτὸν ὀνομαζόμενον Calendula Pluvialis Ὅμβριμος Καλενδοῦλα, τὸ φυτὸν τοῦτο προμηγύει τὴν βροχὴν ἢ τὴν θύελλαν, καθότι ἐν ᾧ τὰ ἄνθη εἶναι εὐώδη καὶ ἠνεωγμένα, γαληνιαίου τοῦ καιροῦ ὄντος, ἢ μὲν τοῦ φυτοῦ εὐωδία ἐλαττοῦται, τὰ δὲ ἄνθη κλείονται, ἅμα ἡ ἀτμοσφαῖρα σκεπασθῆ ἀπὸ νέφη, ἢ ὁ καιρὸς ἀπειλεῖ βροχὴν. Τούτου ἕνεκα οἱ ἐκεῖ κάτοικοι διατηροῦσι τὸ φυτὸν τοῦτο εἰς τὰς οἰκίας, προβλέποντες δι' αὐτοῦ τὴν πλησιάζουσαν βροχὴν, ὡς ἐν τῇ Εὐρώπῃ διὰ τῶν ὑγρομέτρων τῶν παριστῶντων ἀνθρωπάριον, τὰ ὅποια, ἐν καιρῷ πλησιάζουσας βροχῆς, σκεπάουσι τὴν κεφαλὴν δι' ἀλεξιβρόχου.

Ἄλλοτερον τι φυτὸν δεικνύον τὸν ἀνώτερον βαθμὸν τῆς ἐρεθισιμότητος εἶναι ἡ Dionea Muscipula. Τοῦτο τὸ φυτὸν φέται εἰς τὰ ἔλη τῆς Καρολλίνης· ἐκ τῆς ρίζης αὐτοῦ φύονται φύλλα συγκείμενα ἐκ πολ-

λῶν φυλλιθίων, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἀντικρύζουσι ἀλλήλα ἀνά δύο· ἐάν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς φυλλιθίου ἐπικαθῆται ἔντομόν τι, ἢ μυῖα, κώνωψ κτλ. τότε τὸ ἀντικρύζον φύλλον πίπτει μετὰ τοσαύτης ὀρμῆς καὶ ταχύτητος ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ὥστε τὸ ἔντομον ἀφεύκτως συλλαμβάνεται· καὶ ἐάν τὸ ἔντομον δὲν ἦ συχάζῃ ἢ δὲν θανατωθῇ, τὰ φύλλα μένουσι κεκλεισμένα· θανατωθέντος δὲ τοῦ ζώου, ἢ ἐντελῶς ἡσυχάζοντος, ἀνοίγουσι πάλιν, καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ δι' ἐκάστης προσβολῆς τὸ αὐτὸ φαινόμενον· ἐάν δὲ τὰ φύλλα ἐγγιχθῶσι διὰ βελόνης ἢ δι' ἄλλου αἰχμηροῦ ὄργανου, τὸ φυτὸν ἀποκρίνει ἐντὸς ἰδιαιτέρων νεκταροφόρων ἀγγείων, γλυκὺ τι ρευστὸν καὶ ὑπ' αὐτοῦ τὰ ἔντομα ἐλκύονται, ὥστε εἰς ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας εὐρίσκεται τὸ φυτὸν εἰς παντοτινὴν ἀσχολίαν, τὴν τῶν ἐντόμων ἀλίευσιν, καὶ ἐκ τούτου ὠνομάσθη Μυιάγρα (Muscipula). Τὸ φυτὸν τοῦτο ἕνεκα τῆς σπανιότητος αὐτοῦ ἠγοράσθη πρὸ εἴκοσι σχεδὸν ἐτῶν διὰ 200 ἕως 250 τάλληρα, καθότι ἡ θέα τοιούτων περιέργων φαινομένων ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν ὄλων τῶν ἀνθρώπων· τὴν δὲ σήμερον δύναται τις νὰ προμηθευθῇ αὐτὸ δι' ὀλίγων μόνον φράγκων· ἕτερον περίεργον φαινόμενον αὐτοῦ φυτοῦ παρατηρήθη εἰς τὴν τῶν καρπῶν ὠρίμασιν· διότι ὁ καρπὸς αὐτοῦ ἐκρηγνύμενος διὰ μιᾶς μετὰ δυνατοῦ κρότου, ὡς βοῆ πυροβόλου, ἐκσφενδονίζει μετὰ τοσαύτης δυνάμεως τοὺς σπόρους αὐτοῦ, ὥστε οὗτοι μεταφέρονται ἐπὶ μακροῦ διαστήματος, καὶ ἐάν τις τύχη πλησίον ἦθελε τραυματισθῆ βαρέως.

(ὑπὸ Ε. Λάνδερερ).

Γ. ΠΑΡΑΒΟΛΗ.

Τὸ Μῆλον.

Ἡ ἀρχιταμίας τοῦ βασιλέως Ἡρώδου ἐνεδύετο πορφύραν καὶ βύσσον, καὶ ἔζη πάσας τὰς ἡμέρας λαμπρῶς καὶ ἐν εὐφροσύνῃ. Καὶ ἦλθέ ποτε πρὸς αὐτὸν ἀπὸ μακρᾶς γῆς φίλος, τὸν ὁποῖον ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἐγνώριζε, καὶ τὸν ὁποῖον δὲν εἶδεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. Καὶ ὁ ἀρχιταμίας παρεσκευάσεν εἰς αὐτὸν δεῖπνον μέγαν, καὶ ἐκάλεσε πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ. Εἰς τὴν τράπεζαν παρετίθησαν πολλὰ καλὰ βρώματα ἐπὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ πολλὰ βαρύτιμα σκεύη μετὰ μύρων καὶ οἴνων παντοδαπῶν.

Καὶ ὁ ἀρχιταμίας ἐκάθητο εἰς τὰ ἄνω τῆς τραπέζης καὶ ἔχαιρε, καὶ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐκάθητο ὁ φίλος αὐτοῦ, ὁ ἀπὸ μακρᾶς γῆς ἐλθὼν. Καὶ ἔφαγαν, καὶ ἔπιαν, καὶ ἐχορτάσθησαν.

Τότε εἶπε πρὸς τὸν ἀρχιταμίαν τοῦ βασιλέως Ἡρώδου ὁ ἀνὴρ, ὁ ἀπὸ μακρᾶς γῆς ἐλθὼν· τοιαύτη λαμπρότης καὶ μεγαλοπρέπεια, ὅποια εἰς τὸν οἶκόν σου, δὲν φαίνεται παντάπασιν εἰς τὴν χώραν μου. Καὶ ἐπήνεσε πᾶσαν τὴν μεγαλοπρέπειαν, καὶ ἐμακάρισεν αὐτὸν εὐδαίμονα ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τῆς γῆς.

Ὁ δὲ ἀρχιταμίας τοῦ βασιλέως ἔλαβε μῆλον ἀπὸ χρυσοῦ τινος σκεύους· καὶ τὸ μῆλον ἦτο μέγα καὶ ὠραῖον καὶ ἐρυθρὸν ἔξωθεν, ὡς πορφύρα. Καὶ ἔλαβε τὸ μῆλον, καὶ εἶπεν· ἰδοὺ, τὸ μῆλον τοῦτο ἀνεπαύετο ἐπὶ χρυσοῦ, καὶ ἡ μορφή αὐτοῦ εἶναι ὠραιότατη. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸ εἰς τὸν ξένον καὶ φίλον τὸν ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας. Ὁ δὲ ξένος ἔκοψε τὸ μῆλον, καὶ ἰδοὺ εἰς τὸ μέσον αὐτοῦ ἦτο σκώληξ.

Τότε ὁ ξένος ἀπέβλεψε πλαγίως πρὸς τὸν ἀρχιταμίαν· ὁ δὲ ἀρχιταμίας ἐκύτταξε κατὰ γῆς, καὶ ἐστέναξε.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Ἄγγλος τις λοχαγὸς καταφαγὼν ὅλην αὐτοῦ τὴν περιουσίαν κατέφυγεν ὑπὸ τὴν προστασίαν παλαιοῦ τινος φίλου, ὅστις ὑπεδέχθη αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ οἰκοδεσπότης οὗτος μέλλων νὰ μεταβῇ διὰ τινὰς μῆνας εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ συμπαραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸν λοχαγὸν ὄντα ἀσθενῆ, ἀφῆκεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν φροντίδα γραίας τινος ὑπηρέτιδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεπιστεύετο τὴν φύλαξιν τῆς οἰκίας αὐτοῦ ὡςάκις ἀνεχώρει· πρῶταν δὲ τινὰ ἢ καλὴν γραίαν ὄνειρευθεῖσα κατὰ τὴν παρελθούσαν νύκτα ὅτι ὁ λοχαγὸς ἀπέθανεν, εἰσηῆθε πολλά ἐνωρίς εἰς τὸν θάλαμον αὐτοῦ διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἀλλὰ βλέπουσα αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν κατάστασιν, ἐξῆλθε διὰ νὰ φροντίσῃ διὰ τινὰς ὑποθέσεις αὐτῆς, λησμονήσασα νὰ κλείσῃ τὴν θύραν.

Οἱ καθαρισταὶ τῶν καπνοδόχων συνεθίζουσιν ἐν Λονδίνῳ νὰ εἰσέρχωνται λαθραίως εἰς τὰς ἀκατοικητους οἰκίας διὰ νὰ συναγάσῃ τὴν ἀσβόλην, τὴν ὁποίαν ἐμπορεύονται· δύο λοιπὸν ἐξ αὐτῶν παρατη-